

Intensiv blommedyrkning på to måder

Et nyt projekt sætter fokus på at øge kendskabet til intensiv blommeproduktion. Til det formål er der etableret et mindre areal med to forskellige intensive plante-systemer på Pometet

✍ Helle Mathiasen,
HortiAdvice,
hmat@hortiadvic.dk

Blommer er en lille kultur i Danmark med et samlet areal på 87 ha (2021). De fleste producenter har et mindre areal i tillæg til anden træfrugt/hovedkultur. Intensiv blommeproduktion har ikke i samme grad været under udvikling som anden træfrugt, og kendskabet er måske derfor mindre end til f.eks. kernefrugt.

Spindel og espalier

Der findes flere intensive dyrkningssystemer, og der er lavet afprøvninger og sammenligninger i udlandet med forskellige og ikke absolut entydige resultater for udbytte, omkostninger og kvalitet. Spindelproduktion er det mest udbredte system også i Danmark, selvom der stadig kan findes ekstensive systemer med kronetræer hos danske producenter. Spindelssystemer har fordele som forholdsvis billige i etablering og generelt gode udbytter.

Der kan være nogle fordele ved andre intensive systemer som f.eks. et espaliersystem, der kan give mere ensartet modning og kvalitet. Dette betyder færre

To lange rækker og to halve rækker blev i januar 2023 gjort klar til plantning af blommer i to intensive systemer med spindel og espalier på Pometet i Taastrup. Pæle er sat med fem meters afstand med et 3-wire-system.

udgifter til høst, som er en af de store omkostninger, og bedre lagringsevne på grund af reduceret udvikling af frugtråd. En anden fordel ved et intensivt, smalt system er muligheden for optimal dækning med plantebeskyttelsesmidler. Dette vil kun blive vigtigere i takt med udfasningen af flere og flere syntetiske pesticider og mere udbredt anvendelse af lavrisikomidler, hvor dækning vil få en endnu større betydning. Netop disse to systemer - espalier og spindel - er valgt til demonstration af intensiv blommeproduktion.

Der er 106 forskellige sorter af blommer på Pometet og en stor mangfoldighed i farve, størrelse og smag. Der bliver mulighed for at opleve og smage blommerne ved et åbent hus-arrangement i sensommeren. Foto er fra høsten på Pometet 7. september 2022.

Kom med i en blommegruppe

- I forbindelse med projektet er der etableret en netværksgruppe for blommeavlere.
- Deltagere i gruppen vil løbende modtage nyt om aktiviteter i projektet samt blive inviteret til åbent hus i demonstrationsarealet og andre relevante arrangementer om blomster.
- Kontakt Helle Mathiasen hvis du ønsker at være med i netværksgruppen på hmat@hortiadvise.dk

Etablering af forsøget

Der er udvalgt seks sorter til demonstrationsprojektet (se boks). Otte træer af hver sort til espalier er plantet i én række med 2,5 meter planteafstand. 10 træer af hver sort til spindel er plantet i én række med henholdsvis 2,5 meter og 1,65 meter planteafstand. Der er gentagelser af to-tre træer. Træerne blev plantet den 24. april 2023, drypvanding er etableret, og træerne er beskåret den 17. maj.

Seks udvalgte sorter

- Til projektet er valgt seks sorter af nogle af hovedsorterne i Danmark: Katinka, Opal, Jubileum, Haroma, Joganta og Topend Plus.
- Katinka og Opal er de tidligste og Topend Plus er den seneste.
- Katinka er ikke så kendt i Danmark men er en stor sort i Tyskland. Det er en kraftigt voksende, selvbestøvende sveskeblomme med tidlig-middeltidlig blomstring og høst. Frugten er middelstor med sødlig smag og middel lagerevne. Sorten er sund og tidligt bærende med højt og stabilt udbytte. Katinka kræver vækstregulering og udtynding for at få god frugtstørrelse og smag.
- Træerne er alle podet på Wavit, som er en middelkraftig og stabil grundstamme, der sikrer høj frugtbarhed og ikke danner rodkud. Vækstkraften er lidt mindre end St. Julian A.

Tre ekstra sorter

Der vil blive etableret yderligere to (kortere) rækker med tre udvalgte sorter fra Pometets samling i efteråret 2023

eller foråret 2024. Valget står mellem sorterne Brødmosen, Tornerose, Zimmers Sveske og Angelina Burdett, der er valgt på baggrund af smag. Sorterne er vurderet i forhold til bl.a. smag og modningstidspunkt i 2006/2007 på Pometet. Angelina Burdett fik flest stemmer ved en prøvesmagning på Pometet i 2021 og er beskrevet med medium størrelse, god og sød smag med et højt sukkerindhold på 20,3 procent samt et fint syreindhold på 1,4 procent, der bidrager til smagen. Høsttidspunktet er slutningen af august.

Beskæring i etableringsåret

Aktiviteterne i projektet i 2023 er valg af dyrkningssystemer, udarbejdelse af planteplan, valg af sorter og grundstamme samt etablering og beskæring. Beskæringsstrategien starter nemlig ved plantning for at komme godt fra start. I spindeltræer sigtes mod et træ med en smal top og bred bund som en opret trekant eller omvendt kegle, sidegrene fra knæhøjde og op og med de længste/kraftigste sidegrene nederst. Som udgangspunkt gælder det derfor efter etablering om at have et antal bundgrene og hvis muligt en sektion med grene i midten af træet.

Ved etablering af espalier sigtes der mod at have to sidegrene i flere højder fra bunden. To sidegrene i ca. 70 cm's højde bindes i V-form i rækkens retning, og efterfølgende år får sidegrene fra hovedstamme lov at vokse ud og fylde en 'væg af frugt' ud.

Beskæringen blev et kompromis, da der manglede bundgrene i mange af træerne. Hvis der mangler bundgrene, klippes hovedstammen normalt tilbage til én meter for at stimulere dannelse af sidegrene i bunden. Vi valgte så vidt muligt at bevare nogle grene både i bunden og midten og så lave øjesnit i bunden for at se, om det kan stimulere til dannelse af grene/flere grene i bunden. ■

Før og efter beskæring i spindelsystemet. Da der mangler bundgrene (se ubeskåret træ til venstre), er der lavet øjesnit i bunden for at stimulere til dannelse af nye og flere grene i bunden. Desuden er der fjernet sidegrene, sidegrene er klippet tilbage, og toppen er klippet tilbage til ca. 50 cm over de øverste grene.